



АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ПІВДЕННЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
РОЗПОРЯДЖЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

08.04.2025 р.

Одеса

№ 65/34-рп/к

Справа № 65/32-01/2025

Про початок розгляду справи про порушення
законодавства про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Південного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши подання першого відділу досліджень і розслідувань Південного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 03.04.2025 № 65-03/87-П та відповідні матеріали,

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРЕДМЕТ СПРАВИ

- 1) Дії комунального підприємства «Авангардкомунсервіс» Авангардівської селищної ради, які полягають у стягненні плати за ритуальні послуги з копання могил для поховання труни з тілом померлого, за ритуальні послуги з копання могил для поховання урни з прахом за тарифами, до складу яких включено податок на додану вартість в розмірі 20%, що суперечить вимогам чинного законодавства.

2. ВІДПОВІДАЧ

- 2) Комунальне підприємство «Авангардкомунсервіс» Авангардівської селищної ради (далі – КП «Авангардкомунсервіс»), ідентифікаційний код юридичної особи – *«інформація, доступ до якої обмежено»*, місцезнаходження юридичної особи – *«інформація, доступ до якої обмежено»*.
- 3) Згідно з відомостями, які містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, основним видом діяльності КП «Авангардкомунсервіс» є надання інших допоміжних комерційних послуг (код за КВЕД *«інформація, доступ до якої обмежено»*).
- 4) Рішенням від 29.03.2018 №276-ІV Авангардівської селищної ради Овідіопольського (наразі – Одеського) району Одеської області (ідентифікаційний код юридичної особи – *«інформація, доступ до якої обмежено»*) затверджено Положення про організацію діяльності в галузі поховання на території Авангардівської селищної ради (далі – Положення).
- 5) Відповідно до пункту 3.3 Положення КП «Авангардкомунсервіс» визначено ритуальною службою, на яку покладено функції здійснення організації поховань померлих і надання ритуальних послуг, передбачених мінімальним переліком окремих ритуальних послуг, будівництво, утримання в належному стані та охорони місць поховань, відведення земельних ділянок для поховань.
- 6) КП «Авангардкомунсервіс», надаючи ритуальні послуги на платній основі, здійснює господарську діяльність та у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є суб'єктом господарювання.

3. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- 7) Організація надання ритуальних послуг в Україні врегульована, зокрема:
 - Законом України «Про поховання та похоронну справу» (далі - Закон);
 - наказом Державного комітету України з питань житлово-комунального господарства від 19.11.2003 № 193 «Про затвердження нормативно-правових актів щодо реалізації Закону України «Про поховання та похоронну справу», зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 08.09.2004 за № 1110/9709, яким затверджено:
 - Типове положення про ритуальну службу в Україні (далі - Типове положення),
 - Необхідний мінімальний перелік окремих видів ритуальних послуг, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 08.09.2004 за № 1111/9710 (далі - Необхідний мінімальний перелік послуг),
 - Необхідний мінімальний перелік вимог щодо порядку організації поховання і ритуального обслуговування населення, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 08.09.2004 за № 1112/9711 (далі - Необхідний мінімальний перелік вимог),
 - Порядок утримання кладовищ та інших місць поховань, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 08.09.2004 за № 1113/9712 (далі - Порядок);
 - Єдиною методикою визначення вартості надання громадянам необхідного мінімального переліку окремих видів ритуальних послуг, реалізації предметів ритуальної належності, затвердженою наказом Державного комітету України з питань житлово-комунального господарства від 19.11.2003 № 194, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 18.03.2004 за № 338/8937 (далі - Єдина методика).
- 8) Відповідно до статті 12 Закону особа, яка зобов'язалася поховати померлого, на підставі свідоцтва про смерть звертається згідно із статтею 8 цього Закону до сільського голови або ритуальної служби з приводу укладення відповідного договору-замовлення на організацію та проведення поховання. Ця особа має право вибирати виконавців послуг серед суб'єктів господарської діяльності, які уклали договори із сільським головою або ритуальною службою про надання цих послуг.
- 9) Згідно з частиною першою статті 9 Закону ритуальні служби - це спеціалізовані комунальні підприємства, що створюються органами місцевого самоврядування в порядку, встановленому законом, з метою здійснення організації поховання померлих і надання ритуальних послуг, передбачених необхідним мінімальним переліком окремих видів ритуальних послуг, реалізації предметів ритуальної належності, передбаченим [пунктом 2](#) частини другої статті 8 цього Закону.
- 10) Ритуальні послуги надаються за плату згідно з договором-замовленням, крім випадків, передбачених законом (частина друга статті 12 Закону).
- 11) Відповідно до частини шостої статті 12 Закону, вартість послуг та предметів ритуальної належності визначається на принципах:
 - доступності для кожного громадянина і рівності правових гарантій;
 - визначення економічної обґрунтованості, планово-розрахункової собівартості та рентабельності при затвердженні ціни;
 - відповідальності виконавчих органів сільських, селищних та міських рад та органів виконавчої влади за встановлені ними ціни;
 - відкритості, доступності та прозорості структури ціни;
 - оплати тільки тих послуг, що відповідають вимогам нормативно - правових актів.
- 12) До Необхідного мінімального переліку послуг включено наступні послуги:
 - оформлення договору-замовлення на організацію та проведення поховання;
 - оформлення свідоцтва про поховання;
 - копання могили (викопування могили ручним або механізованим способом, опускання труни з тілом померлого в могилу, закопування могили, формування намогильного насипу та одноразове прибирання території біля могили);

- монтаж та демонтаж намогильної споруди при організації підпоховання в існуючу могилу;
 - кремація тіл померлих;
 - поховання та підпоховання урни з прахом померлих у колумбарну нішу, в існуючу могилу, у землю;
 - зберігання урн з прахом померлих у крематорії;
 - організація відправлення труни з тілом чи урни з прахом померлого за межі України;
 - запаювання оцинкованої труни;
 - замощення урни з прахом померлого в колумбарну нішу.
- 13) Механізм формування вартості та економічно обґрунтованих тарифів (цін) на ритуальні послуги, предмети ритуальної належності для суб'єктів господарювання різних форм власності, а також механізм розрахунку вартості надання громадянам необхідного мінімального переліку окремих видів ритуальних послуг визначає Єдина методика (пункт 1.1 глави 1 Єдиної методики).
- 14) Відповідно до пункту 2.1. глави 2 Єдиної методики визначено, що формування вартості послуг надання громадянам необхідного мінімального переліку окремих видів ритуальних послуг, реалізації предметів ритуальної належності здійснюється з урахуванням розрахунків обсягів надання ритуальних послуг та реалізації предметів ритуальної належності, планових витрат, визначених на підставі державних, галузевих нормативів витрат матеріалів, техніко-економічних розрахунків та кошторисів, ставок податків і зборів (обов'язкових платежів).
- 15) Пунктом 2.3. глави 2 Єдиної методики передбачено наступне:
- планування витрат здійснюється нормативним методом. Розмір витрат за кожною статтею визначається на підставі державних та галузевих нормативів, а також відповідно до прийнятих на підприємстві норм використання палива, електроенергії, матеріалів, норм та розцінок з оплати праці, нормативів витрат на управління і обслуговування виробництва та інших норм витрат;
 - при невідповідності державних або галузевих норм витрат матеріальних, трудових та фінансових ресурсів розрахунковим нормам, які відображають особливості діяльності окремого підприємства, використовуються розрахункові норми, які затверджуються наказом директора підприємства;
 - статті витрат, за якими неможливе їх об'єктивне нормування, плануються з урахуванням фактичних витрат за попередній рік, кошторисів цих витрат на плановий період або інших розрахунків;
 - до вартості ритуальних послуг та виготовлення предметів ритуальної належності включається плановий прибуток та податок на додану вартість, крім переліку послуг з поховання та постачання ритуальних товарів державними та комунальними службами, визначеного підпунктом 197.1.10 пункту 197.1 статті 197 розділу V Податкового кодексу України (2755-17), за винятком операцій з постачання послуг з поховання та кремації трупів тварин і пов'язаної з цим діяльності.
- 16) Підпунктом 197.1.10 пункту 197.1 статті 197 розділу V Податкового кодексу України визначено перелік операцій звільнених від оподаткування у сфері послуг з поховання та постачання ритуальних товарів державними та комунальними службами, до якого серед іншого входять, послуги з копання могили, поховання урни з прахом у могилу, у колумбарії, розвіювання праху.
- 17) Ураховуючи зазначене, включення державними та комунальними службами податку на додану вартість в розмірі 20% до складових вартості ритуальних послуг з копання могили (для поховання труни з тілом померлого/урни з прахом) суперечить вимогам норм чинного законодавства України у сфері поховання.

- 18) *Ураховуючи, що до Необхідного мінімального переліку послуг включено наступні окремі послуги:*

- *копання могили (викопування могили ручним або механізованим способом, опускання труни з тілом померлого в могилу, закопування могили, формування намогильного насипу та одноразове прибирання території біля могили);*

- *поховання та підпоховання урни з прахом померлих у колумбарну нішу, в існуючу могилу, у землю,*

Південним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі – Відділенням) відповідно до вимог Закону України «Про захист економічної конкуренції», Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженій розпорядженням Антимонопольного комітету України від 5 березня 2002 року №49-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 1 квітня 2002 року за №317/6605 (далі - Методика), проведено аналіз ринку ритуальних послуг з копання могил для поховання труни з тілом померлого (далі - РИНОК 1) та аналіз ринку ритуальних послуг з копання могил для поховання урни з прахом (далі – РИНОК 2).

4. ВИЗНАЧЕННЯ СТАНОВИЩА ВІДПОВІДАЧА НА РИНКУ 1

4.1. Визначення об'єкта аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

- 19) Відповідно до пункту 3.1 Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який (які) випускається(ються), постачається(ються), продається(ються), придбавається(ються) (використовується(ються), споживається(ються)) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

4.1.1. Суб'єкт господарювання

- 20) Згідно із пунктом 3.4 Методики визначення складу групи суб'єктів господарювання здійснюється шляхом установлення переліку незалежних суб'єктів господарювання, до складу яких входить суб'єкт (суб'єкти) господарювання, що випускає(ють), постачає(ють), продає(ють), придбаває(ють), споживає(ють), використовує(ють) конкретний товар (продукцію, роботи, послуги).
- 21) Об'єктом аналізу є КП «Авангардкомунсервіс» - суб'єкт господарювання, який надає ритуальні послуги з копання могил для поховання труни з тілом померлого.

4.1.2. Конкретний товар (продукція, товари, послуги), який випускається, постачається, придбавається (використовується, споживається) цим суб'єктом господарювання

- 22) Товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище КП «Авангардкомунсервіс» є ритуальні послуги з копання могил для поховання труни з тілом померлого.

4.2. Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище

4.2.1. Перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання

- 23) Відповідно до пункту 4.1. Методики перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарів (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).

- 24) Статтею 2 Закону визначено, що ритуальні послуги - послуги, пов'язані з організацією поховання та облаштуванням місця поховання.
- 25) Виконавець може надавати ритуальні послуги, визначені необхідним мінімальним переліком окремих видів ритуальних послуг. Цей перелік затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства (частина третя статті 12 Закону).
- 26) Відповідно до Необхідного мінімального переліку послуг, до такого переліку послуг належать, зокрема, і послуги з копання могили (викопування могили ручним або механізованим способом, опускання труни з тілом померлого в могилу, закопування могили, формування намогильного насипу та одноразове прибирання території біля могили).
- 27) У відповідності до пункту 2.1 Положення:
 - могила - місце на кладовищі, у крематорії, колумбарії або в іншій будівлі чи споруді, призначеній для організації поховання померлих, де похована труна з тілом померлого чи урна з прахом;
 - урна з прахом - ємність, призначена для збереження праху померлого;
 - кладовище - відведена в установленому законом порядку земельна ділянка з облаштованими могилами та/або побудованими крематоріями, колумбаріями чи іншими будівлями та спорудами, призначеними для організації поховання та утримання місць поховань;
 - поховання померлого - комплекс заходів та обрядових дій, які здійснюються з моменту смерті людини до поміщення труни з тілом або урни з прахом у могилу або колумбарну нішу, облаштування та утримання місця поховання відповідно до звичаїв та традицій, що не суперечать законодавству.
- 28) Згідно з пунктом 4.2. Положення поховання померлих чи їх праху після кремації дозволяється проводити на діючих кладовищах.
- 29) Альтернативою поховання труни з тілом у могилу, та, відповідно, надання послуги копання могили, може бути кремація – та, у подальшому поховання, підпоховання, замощення урни з прахом померлих у колумбарну нішу, в існуючу могилу, у землю, розвіювання праху померлого.
- 30) Враховуючи, що певна категорія громадян може мати релігійні та інші морально-етичні переконання, пов'язані з неприпустимістю застосування кремації, та, у подальшому, поховання, підпоховання урни з прахом померлих у колумбарну нішу, в існуючу могилу, у землю, розвіювання праху померлого, послуги копання могил для поховання труни з тілом померлого (які включають викопування могили ручним або механізованим способом, опускання труни з тілом померлого в могилу, закопування могили, формування намогильного насипу та одноразове прибирання території біля могили) не є взаємозамінними з послугами кремації та, у подальшому, послугами копання могил для поховання, підпоховання, в існуючу могилу, у землю, замощення урни з прахом померлих у колумбарну нішу, розвіювання праху померлого, оскільки суперечать їх сутності.
- 31) За інформацією, наданою Авангардівською селищною радою Одеського району Одеської області (далі – Авангардівська СР) листом від 18.12.2024 №01-4276 (вх. від 06.01.2025 №65-01/22) крематорії та колумбарії на території Авангардівської селищної територіальної громади Одеського району Одеської області відсутні.
- 32) Ритуальні послуги з копання могил для поховання труни з тілом померлого надаються КП «Авангардкомунсервіс» на платній основі, як передбачено частиною другою статті 12 Закону, а отже є товаром, щодо якого визначається становище даного суб'єкта господарювання на ринку.

4.2.2. Перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів)

- 33) Учасниками ринку ритуальних послуг з копання могил для поховання труни з тілом померлого є:
- надавач (виконавець) послуги - суб'єкт господарювання, який надає ритуальні послуги з копання могил для поховання труни з тілом померлого;
 - замовник послуги - виконавець волевиявлення померлого або особа, яка зобов'язалась поховати померлого.

4.3. Визначення товарних меж ринку

- 34) У пункті 1.3 Методики визначено, що:
- ринок товару (товарний ринок) - сфера обороту товару (взаємозамінних товарів), на який протягом певного часу і в межах певної території є попит і пропозиція;
 - товарні межі ринку - товар (товарна група), сукупність схожих, однорідних предметів господарського обороту, в межах якої споживач за звичайних умов може перейти від споживання певного виду предметів господарського обороту до споживання іншого.
- 35) Відповідно до пункту 5.1 Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- 36) Ритуальні послуги з копання могил для поховання труни з тілом померлого не мають взаємозамінних товарів, оскільки відсутні товари, подібні за призначенням, умовами, споживчими властивостями тощо.
- 37) Товарними межами ринку є ритуальні послуги з копання могил для поховання труни з тілом померлого.

4.4. Визначення територіальних (географічних) меж ринку.

- 38) Відповідно до пункту 6.1 Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів товарної групи), є неможливим або недоцільним.
- 39) Визначальним фактором при встановленні території надання ритуальних послуг з копання могил для поховання труни з тілом померлого є обрання замовником (особою, яка зобов'язалась поховати померлого) місця поховання.
- 40) Характерною особливістю ринку ритуальних послуг з копання могил для поховання труни з тілом померлого є наявність суб'єкта господарювання, який надає такі послуги та відведеної в установленому законом порядку земельної ділянки - кладовища.
- 41) До складу об'єднаної Авангардівської селищної територіальної громади Одеського району Одеської області входять села Нова Долина та Прилиманське, селища Хлібодарське, Радісне та Авангард (адміністративний центр).
- 42) На території Авангардівської селищної територіальної громади Одеського району Одеської області за інформацією Авангардівської СР, наданою листами від 17.05.2023 №01-1332 (вх. від 24.05.2023 №65-01/961) та від 19.04.2024 №01-1185 (вх. від 02.05.2024 №65-01/1273) від 18.12.2024 №01-4276 (вх. від 06.01.2025 №65-01/22) протягом 2020 – 2024 років діяло 4 кладовища, розташовані у селищах Авангард та Радісне (з 2021 року), селах Прилиманське та Нова Долина, обслуговування та благоустрій яких здійснювало КП «Авангардкомунсервіс» на підставі наступних рішень Авангардівської СР:
- від 06.10.2011 №269-V «Про затвердження проєкту землеустрою щодо відведення земельної ділянки в постійне користування комунальному підприємству «Авангардкомунсервіс» для розташування місць поховань (селищний цвинтар), загальною площею 4,0713 га із земель житлової та громадської забудови, що

перебувають у запасі Авангардівської селищної ради, смт Авангард, Овідіопольського району, Одеської області»;

- від 08.02.2018 №171-VII «Про передачу на баланс КП «Авангардкомунсервіс» кладовища села Прилиманське»;

- від 12.02.2021 №271-VIII «Про поповнення статутного капіталу КП «Авангардкомунсервіс» Авангардівської селищної ради» (щодо кладовища в селі Нова Долина);

- від 23.10.2021 №894-VIII «Про надання в постійне користування земельних ділянок КП «Авангардкомунсервіс» (щодо кладовищ селища Радісне та села Нова Долина (за межами населеного пункту);

та виконавчого комітету Авангардівської СР:

- від 18.12.2020 №25 «Про передачу повноважень утримувача кладовища на території Хлібодарської селищної ради та виконавця послуг з поховання комунальному підприємству «Авангардкомунсервіс» Авангардівської селищної ради».

43) Відповідно до інформації, наданої листами від 24.05.2023 №65-01/961 (вих від 17.05.2023 №154) від 18.06.2024 №65-01/1661 (вих. від 18.06.2024 №212) від 27.12.2024 №65-01/3550 (вх. ві 23.12.2024 №373) КП «Авангардкомунсервіс», як ритуальна служба, у період 2020-2024 років не укладала договори із суб'єктами господарювання, що виявили бажання надавати ритуальні послуги замовникам.

44) КП «Авангардкомунсервіс» у період 2020-2024 років надавало послуги з копання могил як власними силами, так і з залученням підрядних організацій шляхом закупівель послуг з копання могил у відповідності до Закону України «Про публічні закупівлі», про що КП «Авангардкомунсервіс» повідомило Відділення листом від 23.12.2024 №373 (вх. від 27.12.2024 №65-01/3550).

45) Так, КП «Авангардкомунсервіс» укладались наступні договори:

«інформація, доступ до якої обмежено».

Предметом вказаних договорів було надання *«інформація, доступ до якої обмежено»* послуг з копання могил вручну КП «Авангардкомунсервіс».

46) Відповідності до статті 12 Закону ритуальні послуги надаються особі, яка зобов'язалася поховати померлого за плату згідно з договором-замовленням, укладеним з виконавцем таких послуг (ритуальною службою або суб'єктом господарювання, який уклав договір із сільським головою/ритуальною службою про надання цих послуг).

47) Таким чином, КП «Авангардкомунсервіс» є єдиним суб'єктом господарювання, який надає ритуальні послуги з копання могил на кладовищах, розташованих на території Авангардівської селищної територіальної громади Одеського району Одеської області обслуговування та благоустрій яких здійснює КП «Авангардкомунсервіс».

48) Здійснювати поховання померлих Авангардівської селищної територіальної громади Одеського району Одеської області на території кладовищ інших територіальних громад, які знаходяться на певній відстані, є економічно недоцільним, оскільки переміщення з одного населеного пункту в інший пов'язано з додатковими витратами коштів на транспортування, постмортальні послуги (зокрема, бальзамування, зберігання тіла тощо) та витратами часу.

49) Ураховуючи вищенаведене, територіальними (географічними) межами ринку ритуальних послуг з копання могил для поховання труни з тілом померлого є територія Авангардівської селищної територіальної громади Одеського району Одеської області, в межах якої розташовані кладовища, обслуговування та благоустрій яких здійснює КП «Авангардкомунсервіс».

4.5 Проміжок часу, стосовно якого має визначатися становище суб'єктів господарювання на ринку - часові межі ринку.

- 50) Відповідно до пункту 7.1 Методики, часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило – рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару зі сталою структурою.
- 51) У період 2020-2024 років на території Авангардівської селищної територіальної громади Одеського району Одеської області ритуальні послуги з копання могил для поховання труни з тілом померлого надавало КП «Авангардкомунсервіс» за тарифами, встановленими рішенням виконавчого комітету Авангардівської СР від 04.12.2019 №214 та від 14.03.2024 №88.
- 52) У межах території Авангардівської селищної територіальної громади Одеського району Одеської області у період 2020-2024 років склад продавців (надавачів послуги) не змінювався, тобто, структура даного ринку є сталою.
- 53) Отже, часовими межами ринку ритуальних послуг з копання могил для поховання труни з тілом померлого визначено період 2020-2024 років.

4.6. Визначення потенційних конкурентів.

- 54) Відповідно до пункту 9.1 Методики потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання: які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.
- 55) Згідно з частиною першою статті 10 Закону надання ритуальних послуг відповідно до необхідного мінімального переліку окремих видів ритуальних послуг, передбаченого пунктом 2 частини другої статті 8 цього Закону, здійснюється ритуальними службами або за договором суб'єктами господарювання інших форм власності.
- 56) Таким чином, потенційними конкурентами КП «Авангардкомунсервіс» на ринку ритуальних послуг з копання могил для поховання труни з тілом померлого, можуть бути суб'єкти господарювання, які уклали договір із ритуальною службою чи сільським головою, як передбачено статтею 12 Закону та мають відповідну матеріально-технічну базу, персонал, що володіє відповідними знаннями та навичками у сфері поховання.

4.7. Визначення бар'єрів для вступу на ринок

- 57) Відповідно до пункту 9.2 Методики бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).
- 58) Надання ритуальних послуг з копання могил для поховання труни з тілом померлого може здійснюватися безпосередньо ритуальною службою або суб'єктами господарювання інших форм власності, які уклали договори з ритуальною службою або із сільським головою про надання цієї послуги.
- 59) Отже, бар'єрами вступу на ринок ритуальних послуг з копання могил для поховання труни з тілом померлого є необхідність укладення договору про надання ритуальних послуг з ритуальною службою або сільським головою.

4.8. Ознаки монопольного (домінуючого) становища

- 60) Відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» - суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.

- 61) Отже, в період 2020-2024 років становище КП «Авангардкомунсервіс» на ринку ритуальних послуг з копання могил для поховання труни з тілом померлого на території Авангардівської селищної територіальної громади Одеського району Одеської області, в межах якої розташовані кладовища, обслуговування та благоустрій яких здійснює КП «Авангардкомунсервіс», мало ознаки монопольного (домінуючого) з часткою 100 %, оскільки КП «Авангардкомунсервіс» на цьому ринку не мало жодного конкурента.

5. ВИЗНАЧЕННЯ СТАНОВИЩА ВІДПОВІДАЧА НА РИНКУ 2

5.1. Визначення об'єкта аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

- 62) Відповідно до пункту 3.1 Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який (які) випускається(ються), постачається(ються), продається(ються), придбавається(ються) (використовується(ються), споживається(ються)) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

5.1.1. Суб'єкт господарювання

- 63) Згідно із пунктом 3.4 Методики визначення складу групи суб'єктів господарювання здійснюється шляхом установлення переліку незалежних суб'єктів господарювання, до складу яких входить суб'єкт (суб'єкти) господарювання, що випускає(ють), постачає(ють), продає(ють), придбаває(ють), споживає(ють), використовує(ють) конкретний товар (продукцію, роботи, послуги).
- 64) Об'єктом аналізу є КП «Авангардкомунсервіс» - суб'єкт господарювання, який надає ритуальні послуги з копання могил для поховання урни з прахом.

5.1.2. Конкретний товар (продукція, товари, послуги), який випускається, постачається, придбавається (використовується, споживається) цим суб'єктом господарювання

- 65) Товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище КП «Авангардкомунсервіс» є ритуальні послуги з копання могил для поховання урни з прахом.

5.2. Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище

5.2.1. Перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання

- 66) Відповідно до пункту 4.1. Методики, перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарів (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- 67) Статтею 2 Закону визначено, що ритуальні послуги - послуги, пов'язані з організацією поховання та облаштуванням місця поховання.
- 68) Виконавець може надавати ритуальні послуги, визначені необхідним мінімальним переліком окремих видів ритуальних послуг. Цей перелік затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства (частина третя статті 12 Закону).
- 69) Відповідно до Необхідного мінімального переліку послуг, до такого переліку послуг належать, зокрема, і послуги поховання та підпоховання урни з прахом померлих у колумбарну нішу, в існуючу могилу, у землю.
- 70) У відповідності до пункту 2.1 Положення:

- могила - місце на кладовищі, у крематорії, колумбарії або в іншій будівлі чи споруді, призначений для організації поховання померлих, де похована труна з тілом померлого чи урна з прахом;
- урна з прахом - ємність, призначена для збереження праху померлого;
- кладовище - відведена в установленому законом порядку земельна ділянка з облаштованими могилами та/або побудованими крематоріями, колумбаріями чи іншими будівлями та спорудами, призначеними для організації поховання та утримання місць поховань;
- поховання померлого - комплекс заходів та обрядових дій, які здійснюються з моменту смерті людини до поміщення труни з тілом або урни з прахом у могилу або колумбарну нішу, облаштування та утримання місця поховання відповідно до звичаїв та традицій, що не суперечать законодавству.

- 71) Згідно з пунктом 4.2. Положення поховання померлих чи їх праху після кремації дозволяється проводити на діючих кладовищах.
- 72) Альтернативою поховання урни з прахом у могилу, та, відповідно, надання послуги копання могили, може бути замощення, поховання урни з прахом померлих у колумбарну нішу, розвіювання праху померлого.
- 73) Крематорії та колумбарії на території Авангардівської селищної територіальної громади Одеського району Одеської області відсутні.
- 74) Враховуючи, що певна категорія громадян може мати релігійні та інші морально-етичні переконання, пов'язані з обов'язковим застосуванням кремації, та, у подальшому, поховання, підпоховання урни з прахом померлих в могилу, у такому випадку розвіювання праху померлого, замощення, поховання урни з прахом померлих у колумбарну нішу, послуги копання могил для поховання труни з тілом померлого не є взаємозамінними з послугами поховання, підпоховання, урни з прахом померлих в могилу, оскільки суперечать їх сутності.
- 75) Ритуальні послуги з копання могил для поховання урни з прахом надаються КП «Авангардкомунсервіс» на платній основі, як передбачено частиною другою статті 12 Закону, а отже є товаром, щодо якого визначається становище даного суб'єкта господарювання на ринку.

5.2.2. Перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів)

- 76) Учасниками ринку ритуальних послуг з копання могил для поховання урни з прахом є:
 - надавач (виконавець) послуги - суб'єкт господарювання, який надає ритуальні послуги з копання могил для поховання урни з прахом;
 - замовник послуги - виконавець волевиявлення померлого або особа, яка зобов'язалась поховати померлого.

5.3. Визначення товарних меж ринку

- 77) У пункті 1.3 Методики визначено, що:
 - ринок товару (товарний ринок) - сфера обороту товару (взаємозамінних товарів), на який протягом певного часу і в межах певної території є попит і пропозиція;
 - товарні межі ринку - товар (товарна група), сукупність схожих, однорідних предметів господарського обороту, в межах якої споживач за звичайних умов може перейти від споживання певного виду предметів господарського обороту до споживання іншого.
- 78) Відповідно до пункту 5.1 Методики, товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.

- 79) Ритуальні послуги з копання могил для поховання урни з прахом не мають взаємозамінних товарів, оскільки відсутні товари, подібні за призначенням, умовами, споживчими властивостями тощо.
- 80) Товарними межами ринку є ритуальні послуги з копання могил для поховання урни з прахом.

5.4. Визначення територіальних (географічних) меж ринку.

- 81) Відповідно до пункту 6.1 Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установаження мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів товарної групи), є неможливим або недоцільним.
- 82) Визначальним фактором при встановленні території надання ритуальної послуги копання могил для поховання урни з прахом є обрання замовником (особою, яка зобов'язалась поховати померлого) місця поховання.
- 83) Характерною особливістю ринку ритуальних послуг в з копання могил для поховання урни з прахом є наявність суб'єкта господарювання, який надає такі послуги та відведеної в установленому законом порядку земельної ділянки - кладовища.
- 84) На території Авангардівської СР протягом 2024 року діяло 4 кладовища, розташовані у селищах Авангард та Радісне (з 2021 року), селах Прилиманське та Нова Долина, обслуговування та благоустрій яких здійснювало КП «Авангардкомунсервіс»
- 85) У відповідності до інформації, наданої листами від 18.06.2024 №65-01/1661 (вих. від 18.06.2024 №212) від 27.12.2024 №65-01/3550 (вх. від 23.12.2024 №373) КП «Авангардкомунсервіс», як ритуальна служба, у період 2024 року не укладала договори із суб'єктами господарювання, що виявили бажання надавати ритуальні послуги замовникам.
- 86) КП «Авангардкомунсервіс» у період 2024 року надавало послуги з копання могил як власними силами так і з залученням підрядних організацій шляхом закупівель послуг з копання могил для поховання урни з прахом у відповідності до Закону України «Про публічні закупівлі». Так, КП «Авангардкомунсервіс» укладено договір «інформація, доступ до якої обмежено». Предметом вказаного договору було надання «інформація, доступ до якої обмежено» послуг з копання могил ручним способом (урна 0,8м...) КП «Авангардкомунсервіс».
- 87) Відповідності до статті 12 Закону ритуальні послуги надаються особі, яка зобов'язалась поховати померлого за плату згідно з договором-замовленням, укладеним з виконавцем таких послуг (ритуальною службою або суб'єктом господарювання, який уклав договір із сільським головою/ритуальною службою про надання цих послуг).
- 88) Таким чином, КП «Авангардкомунсервіс» є єдиним суб'єктом господарювання, який надає ритуальні послуги з копання могил для поховання урни з прахом на кладовищах, розташованих на території Авангардівської селищної територіальної громади Одеського району Одеської області обслуговування та благоустрій яких здійснює КП «Авангардкомунсервіс».
- 89) Здійснювати поховання урни з прахом на території кладовищ інших територіальних громад, які знаходяться на певній відстані, є економічно недоцільним, оскільки переміщення з одного населеного пункту в інший, пов'язано з додатковими витратами коштів на транспортування, та витратами часу у тому числі для відвідування у подальшому та утримання могил.
- 90) Ураховуючи вищенаведене, територіальними (географічними) межами ринку ритуальних послуг з копання могил для поховання урни з прахом є територія Авангардівської селищної територіальної громади Одеського району Одеської області, в

межах якої розташовані кладовища, обслуговування та благоустрій яких здійснює КП «Авангардкомунсервіс».

5.5 Проміжок часу, стосовно якого має визначатися становище суб'єктів господарювання на ринку, - часові межі ринку.

- 91) Відповідно до пункту 7.1 Методики, часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило, рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару зі сталою структурою.
- 92) У період 2024 року на території Авангардівської селищної територіальної громади Одеського району Одеської області ритуальні послуги з копання могил для поховання урни з прахом надавало КП «Авангардкомунсервіс» за тарифами, встановленими рішенням виконавчого комітету від 14.03.2024 №88. Тарифи, встановлені вказаним рішенням, введені в дію з 01.04.2024.
- 93) У межах території Авангардівської селищної територіальної громади Одеського району Одеської області у період квітня – грудня 2024 року склад продавців (надавачів послуги) не змінювався, тобто, структура даного ринку є сталою.
- 94) Отже, часовими межами ринку ритуальних послуг з копання могил для поховання урни з прахом визначено період з квітня по грудень 2024 року.

5.6. Визначення потенційних конкурентів.

- 95) Відповідно до пункту 9.1 Методики, потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання: які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.
- 96) Згідно з частиною першою статті 10 Закону України «Про поховання та похорону службу» надання ритуальних послуг, передбачених Необхідним мінімальним переліком, здійснюється ритуальними службами або за договором суб'єктами господарювання інших форм власності.
- 97) Слід зазначити, що у разі, коли послуги копання могил здійснюються силами родичів померлих, зокрема виконавцями, які не є суб'єктами господарювання у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», обсяги надання таких послуг не можуть бути враховані при визначенні загального обсягу ринку, а виконавці цих послуг не можуть бути потенційними конкурентами КП «Авангардкомунсервіс».
- 98) Таким чином, потенційними конкурентами КП «Авангардкомунсервіс» на ринку ритуальних послуг з копання могил для поховання урни з прахом можуть бути суб'єкти господарювання, які уклали договір із ритуальною службою чи сільським головою, як передбачено статтею 12 Закону та мають відповідну матеріально-технічну базу, персонал, що володіє навичками у сфері поховання.

4.7. Визначення бар'єрів для вступу на ринок

- 99) Відповідно до пункту 9.2 Методики бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).
- 100) Надання ритуальних послуг з копання могил для поховання урни з прахом може здійснюватися безпосередньо ритуальною службою або суб'єктами господарювання інших форм власності, які уклали договори з ритуальною службою або із сільським головою про надання цієї послуги.

- 101) Отже, бар'єрами вступу на ринок ритуальних послуг з копання могил для поховання урни з прахом є необхідність укладення договору про надання ритуальних послуг з ритуальною службою або сільським головою.

5.8. Ознаки монопольного (домінуючого) становища

- 102) Відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» - суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.
- 103) Отже, в період з квітня по грудень 2024 року становище КП «Авангардкомунсервіс» на ринку ритуальних послуг з копання могил для поховання урни з прахом на території Авангардівської селищної територіальної громади Одеського району Одеської області, в межах якої розташовані кладовища, обслуговування та благоустрій яких здійснює КП «Авангардкомунсервіс», мало ознаки монопольного (домінуючого) з часткою 100 %, оскільки КП «Авангардкомунсервіс» на цьому ринку не мало жодного конкурента.

6. ОБСТАВИНИ, ЯКІ СВДЧАТЬ ПРО НАЯВНІСТЬ ОЗНАК ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПО АХИСТ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ У ВИГЛЯДІ ЗЛОВЖИВАННЯ МОНОПОЛЬНИМ (ДОМІНУЮЧИМ) СТАНОВИЩЕМ

- 104) Відділенням здійснюється контроль за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції у сфері ритуальних послуг в межах Одеської області.
- 105) У період 2020 року – березня 2024 року на території Авангардівської селищної територіальної громади Одеського району Одеської області КП «Авангардкомунсервіс» надавало послуги з копання могил за тарифами, затвердженими рішенням виконавчого комітету Авангардівської СР від 04.12.2019 №214 «Про затвердження тарифів на мінімальний перелік окремих видів ритуальних послуг на території Авангардівської селищної ради, які надає комунальне підприємство «Авангардкомунсервіс» (далі – Рішення №214).
- 106) Так, додатком до Рішення №214 встановлено розмір тарифів на послугу «копання могил ручним способом в період з 15 квітня по 15 жовтня» у розмірі 2220,00 грн за одну послугу; на послугу «копання могил ручним способом в період з 15 жовтня по 15 квітня» у розмірі 2640,00 грн за одну послугу, а також зазначено, що розмір вказаних тарифів встановлено з урахуванням податку на додану вартість (далі – ПДВ).
- 107) Аналіз калькуляцій складових тарифів, встановлених Рішенням №214 також засвідчив що до складу тарифу на послугу «копання могил ручним способом в період з 15 квітня по 15 жовтня» у розмірі 2220,00 грн за одну послугу включено ПДВ у розмірі 20% (369,60 грн); до складу тарифу на послугу «копання могил ручним способом в період з 15 жовтня по 15 квітня» у розмірі 2640,00 грн включено ПДВ у розмірі 20% (440,06 грн).
- 108) Слід зазначити, що саме КП «Авангардкомунсервіс» листом від 02.12.2019 №181 подало Авангардівському селищному голові клопотання про затвердження тарифів, які встановлені Рішенням №214. Додатком до вказаного клопотання була інформація щодо розміру тарифів на ритуальні послуги, які просило затвердити КП «Авангардкомунсервіс».
- 109) У період квітня – грудня 2024 року на території Авангардівської селищної територіальної громади Одеського району Одеської області КП «Авангардкомунсервіс» надавало послуги з копання могил за тарифами, затвердженими рішенням виконавчого комітету Авангардівської СР від 14.03.2024 №88 «Про затвердження тарифів на мінімальний перелік окремих видів ритуальних послуг на території Авангардівської територіальної громади, які надає комунальне підприємство «Авангардкомунсервіс» Авангардівської селищної ради» (далі – Рішення №88). У відповідності до пункту 2 Рішення №88, вказані тарифи вводяться в дію з 01.04.2024.

- 110) Так, додатком до Рішення №88 встановлено розмір тарифу на послугу «копання могили ручним способом (могила 2,10м*1,0м*1,5м)» у розмірі 3200,00 грн за одну послугу; на послугу «копання могили ручним способом (урна 0,8м*0,8м)» у розмірі 1750, 00 грн за одну послугу, а також зазначено, що розмір вказаних тарифів встановлено з урахуванням податку на додану вартість (далі – ПДВ).
- 111) Аналіз калькуляцій складових тарифів, встановлених Рішенням №88, засвідчив, що до складу тарифу на послугу «копання могили ручним способом (могила 2,10м*1,0м*1,5м)» у розмірі 3200,00 грн включено ПДВ у розмірі 20% (532,98 грн); до складу тарифу на послугу «копання могили ручним способом (урна 0,8м*0,8м)» у розмірі 1750,00 грн включено ПДВ у розмірі 20% (291,06 грн).
- 112) Слід зазначити, що саме КП «Авангардкомунсервіс» листом від 26.02.2024 №54 подало клопотання Авангардівському селищному голові про затвердження тарифів, які встановлені Рішенням №88. Додатком до вказаного клопотання була інформація щодо розміру тарифів на ритуальні послуги, які просило затвердити КП «Авангардкомунсервіс».
- 113) Таким чином, КП «Авангардкомунсервіс» при розрахунках до складових тарифу на послуги з копання могил включило ПДВ у розмірі 20%. Разом з тим, включення КП «Авангардкомунсервіс» ПДВ в розмірі 20% до складових тарифу на ритуальні послуги з копання могили (для поховання труни з тілом померлого/урни з прахом) суперечить вимогам норм чинного законодавства України у сфері поховання, про що зазначено у розділі 3 цього розпорядження.
- 114) Відповідно до листа КП «Авангардкомунсервіс» від 03.02.2025 №65-01/255 (вих. від 24.01.2025 №21) КП «Авангардкомунсервіс»:
- за період 2020-2024 років (а саме: до 01.04.2024 – введення тарифів, встановлених Рішенням №88) отримало коштів за послуги «копання могил ручним способом в період з 15 жовтня по 15 квітня» на загальну суму *«інформація, доступ до якої обмежено»* грн;
 - за період 2020-2023 років (а саме: до 15.10.2023 року, зважаючи на сезонний характер послуги та введення в дію з 01.04.2024 тарифів, встановлених Рішенням №88) року отримало коштів за послуги «копання могил ручним способом в період з 15 квітня по 15 жовтня » на загальну суму *«інформація, доступ до якої обмежено»* грн;
 - за період з квітня по грудень 2024 року отримало коштів за послуги «копання могили ручним способом (могила 2,10м*1,0м*1,5м)» на загальну суму *«інформація, доступ до якої обмежено»* грн;
 - за період з квітня по грудень 2024 року отримало коштів за послуги «копання могили ручним способом (урна 0,8м*0,8м)» на загальну суму *«інформація, доступ до якої обмежено»* грн.
- 115) Таким чином, КП «Авангардкомунсервіс» стягувало плату за ритуальні послуги з копання могил для поховання труни з тілом померлого, за ритуальні послуги з копання могил для поховання урни з прахом за тарифами, до складу яких включено податок на додану вартість в розмірі 20%, що суперечить вимогам чинного законодавства.

7. МОЖЛИВІ АНТИКОНКУРЕНТНІ НАСЛІДКИ

- 116) Частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

- 117) Дії КП «Авангардкомунсервіс», які полягають у стягненні плати за ритуальні послуги з копання могил для поховання труни з тілом померлого, за ритуальні послуги з копання могил для поховання урни з прахом за тарифами, до складу яких включено податок на додану вартість в розмірі 20%, що суперечить вимогам чинного законодавства призвели до ущемлення інтересів споживачів у вигляді сплати останніми зайвих коштів за вказані послуги.

8. НЕМОЖЛИВІСТЬ ВЧИНЕННЯ ДІЙ ЗА УМОВ ІСНУВАННЯ ЗНАЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ НА РИНКУ

- 118) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- 119) Наявність у суб'єкта господарювання монопольного (домінуючого) становища на ринку не є протиправним, однак такий суб'єкт господарювання має усвідомлювати можливість певного обмеження своєї діяльності з точки зору дотримання законодавства про захист економічної конкуренції, визначати свою поведінку на основі пріоритету прав споживачів та у будь-якому разі не створювати умови, які породжують або можуть породжувати порушення їх прав та ущемлення інтересів.
- 120) Ритуальні послуги з копання могил для поховання труни з тілом померлого, ритуальні послуги з копання могил для поховання урни з прахом є важливими для споживачів Авангардівської селищної територіальної громади Одеського району Одеської області та не можуть бути замінені жодними іншими послугами.
- 121) КП «Авангардкомунсервіс» є єдиним суб'єктом господарювання, який надає ритуальні послуги з копання могил для поховання труни з тілом померлого, ритуальні послуги з копання могил для поховання урни з прахом на кладовищах Авангардівської селищної територіальної громади Одеського району Одеської області, обслуговування та благоустрій яких здійснює КП «Авангардкомунсервіс», а у споживачів відсутня можливість щодо отримання таких послуг у інших суб'єктів господарювання.
- 122) Таким чином, вищенаведені дії КП «Авангардкомунсервіс» були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку ритуальних послуг з копання могил для поховання труни з тілом померлого, та ринку ритуальних послуг з копання могил для поховання урни з прахом, оскільки, у випадку наявності конкуренції споживачі мали б можливість обирати між кількома суб'єктами господарювання, які могли б надавати цю послугу за прийнятними умовами, і у разі вчинення суб'єктом господарювання неправомірних дій, які ущемляють інтереси споживачів, обрали б іншого надавача послуги.
- 123) За умов наявності конкуренції, між учасниками зазначених ринків відбувалося б змагання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, а суб'єкт господарювання, щоб утримати споживача, уникав би створення умов, що можуть призвести до втрати споживача без достатніх на те підстав.

9. ВИСНОВКИ

- 124) Ураховуючи те, що становище КП «Авангардкомунсервіс» у період 2020-2024 років на ринку ритуальних послуг з копання могил для поховання труни з тілом померлого на території Авангардівської селищної територіальної громади Одеського району Одеської області, в межах якої розташовані кладовища, обслуговування та благоустрій яких

здійснює КП «Авангардкомунсервіс», мало ознаки монопольного (домінуючого) з часткою 100 %, оскільки КП «Авангардкомунсервіс» на цьому ринку не мало жодного конкурента, дії КП «Авангардкомунсервіс», які полягають у стягненні плати за ритуальні послуги з копання могил для поховання труни з тілом померлого за тарифами, до складу яких включено податок на додану вартість в розмірі 20%, що суперечить вимогам чинного законодавства, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачених пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, що призвело до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

- 125) Ураховуючи те, що становище КП «Авангардкомунсервіс» у період з квітня по грудень 2024 року на ринку ритуальних послуг з копання могил для поховання урни з прахом на території Авангардівської селищної територіальної громади Одеського району Одеської області, в межах якої розташовані кладовища, обслуговування та благоустрій яких здійснює КП «Авангардкомунсервіс», мало ознаки монопольного (домінуючого) з часткою 100 %, оскільки КП «Авангардкомунсервіс» на цьому ринку не мало жодного конкурента, дії КП «Авангардкомунсервіс», які полягають у стягненні плати за ритуальні послуги з копання могил для поховання урни з прахом за тарифом, до складу якого включено податок на додану вартість в розмірі 20%, що суперечить вимогам чинного законодавства, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, що призвело до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Ураховуючи викладене, керуючись статтями 7, 12, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 36 та 37 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482 (із змінами), пунктом 2 розділу II, розділом IV, пунктом 9 розділу VI та пунктом 1 розділу VII Порядку розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299(у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Південного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Розпочати розгляд справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції у зв'язку з наявністю в діях комунального підприємства «Авангардкомунсервіс» Авангардівської селищної ради (ідентифікаційний код юридичної особи – *«інформація, доступ до якої обмежено»*), які полягають:

- у стягненні плати за ритуальні послуги з копання могил для поховання труни з тілом померлого за тарифами, до складу яких включено податок на додану вартість в розмірі 20%, що суперечить вимогам чинного законодавства, ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13

Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку ритуальних послуг з копання могил для поховання труни з тілом померлого, що призвело до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку;

- у стягненні плати за ритуальні послуги з копання могил для поховання урни з прахом за тарифом, до складу якого включено податок на додану вартість в розмірі 20%, що суперечить вимогам чинного законодавства, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку ритуальних послуг з копання могил для поховання урни з прахом, що призвело до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

2. Доручити збирання та аналіз доказів у справі першому відділу досліджень і розслідувань Південного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України.

Голова Колегії

Андрій БОРИСЕНКО